

Kajeroj — — **el la Sudo**

BULTENO DE HISPANA ASOCIO DE LABORISTOJ ESPERANTISTAJ (HALE)

Nº 12 OKTBRO - NOV BRO - DECBRO 1991

BULTENO DE HISPANA ASOCIO DE LABORISTOJ ESPERANTISTAJ (HALE)

Sidejo: Strato Sol, 75. E-41003-SEVILLA (Hispanio).

Prezidanto: Manuel López Hernández
Apartado 369. 41080-SEVILLA (Hispanio).

Sekretario: Alberto Franco Ramírez
Sol, 83/85. 41003-SEVILLA, (Hispanio)

Kasisto: Ramon Manau Torres
Montseny, 5.-piso. 08208-SABADELL (Barcelona) Hispanio.

Kovrilo: La aventuro de Don Kifoto kontra la vento-muelejoj.
(Desegnoj de Doré)

Redaktoroj de la bulteno:

Antonio Marco Botella

Av. Compromiso de Caspe, 27/29.-9º C.
50002-ZARAGOZA (Hispanio)

Miguel Fernández Martín
C/Santa Genoveva, 58.-6º C.
28017-MADRID (Hispanio)

Enhavo:

Politiko kaj Religio	3/4	Pĝj.
Korespondadi deziras	5	"
Pri repliko al la nekonsekvenco esperantigo	6	"
Administra Angulo	7	"
Asimilado kaj trad. Don/Doña	8/9/10	"
Recenzo "Ek al leg!"	11/12	"
Bonvolu ridi...sed ne tro!	13/14	"
G.NEVES: Nova talento	15/16	"
SAT-Gvidrezolucioj	17/18	"
La movado en kaj ekster Iberio	19	"
Poetoj de Al-Andalus: Ibn Sahl	20/21	"
Instruaj Rakontoj	22	"
Originala Poezio de Liven Dek	23	"

NOTO: Pri la enhavo de la artikoloj respondecas la aŭtoroj mem.

Politiko kaj Religio.

La lastaj politikaj eventoj en la mondo se komenci de malsaĝa puĉo kaj disfa de kompartioj en Sovetio, ekonomia kri en la Orient-Eŭropaj landoj, grava ekspl do de multaj naciismoj en Sovet-Unio k Jugoslavio, kaj fini per la sendependi fare de la baltaj ŝtatoj- alportis maltran vilon kaj grandajn zorgojn al multaj reg noj de la terglobo. Ankaŭ al Hispanio.

Ĉi tie radikalaj naciistoj, ĉi malgrandaj fanatikaj minoritatoj duonka serĉantaj la povon, volis profiti la okaz ripetis siajn aspirojn, agitis la akvo de la konkordo kaj prezentis novajn depo tulojn, ne por akiri pli da libereco, p da demokratio, pli bonajn laborkondiĉo aŭ vivkvaliton sed por atingi arkaik fikcion nomatan nacio, certajn baro konatajn kiel landlimoj, certan laŭnon sendependecon, ĝuste kiam la horloĝo la progresema homaro indikas la oportun horon por forigi la landlimojn, star solidaran politikon inter la popolo interdependecon de homoj kaj landoj, ki definitiva celo estas la plibonigo de vivkondiĉoj de ĉiuj homoj, paca kunviva kaj la garantio de la homaj rajtoj de la individuoj en la mondo.

Tamen tio ne estis kio vere su prisis nin, ĉar tiajn reagojn oni ĉ atendas de fanatikuloj. Kio fajte alti nian atenton, estis certa proklamo tri katalunaj episkopoj, kiuj, oni scias en la nomo de kiu aŭ kio, prezent al la socio de postulojn ne facile kompre blajn. La moŝta episkopo de Solsono disv tigus flugfolion elvokantan la rajtojn

de la kataluna popolo decidi pri novaj politikaj atingoj. Evidente, tiu ĉi episkopo volas ignori, ke la kataluna popolo sen lia konsilo, jam plenumas tiun funkcion; ke ĝi balotas ĉiun kvaran jaron siajn politikajn reprezentantojn, kiuj en la propra Parlamento zorgas pri ĝiaj politikaj aspiroj. Verŝajne, li ankaŭ ignoras pri la ekzisto de liberaj politikaj partioj kaj sindikatoj, kiuj okupiĝas ĝuste nur pri tiuj socipolitikaj problemoj.

Tiu rezonado malfermas logikan demandon: en la nomo de kio li elvokas nun la rajton de la kataluna popolo pri tio ajn? Ĉu ne unuafoje vi, moŝta sinjoro, okupiĝas nun pri la popolo? Kie vi estis, kiam tiu ĉi popolo mem, senhelpa suferis netolereblan juĝon kaj eĉ ne rajtis paroli sian propran lingvon? Ĉu eble vi troviĝis subtenante unu el la stangoj de la baldakeno sub kiu eniris en vian katedralon la diktatoro? Aŭ probable vi okupiĝis donante vian benon al la altrankuloj kiuj enkarcerigis ĝuste la defendantojn de liberaj kaj valoroj katalunaj? Ĉu vi jam perdis la memoron, sinjoro? Evidente jes, li perdis la memoron. Ja ni ĉiuj scias, kiam tiu estis la momento oportuna, ĝuste tiam eblis al la episkopo paroli, en tiu momento, kiam rekonitaj de la reĝimo kiel aŭtoritatoj, ili -kaj ne multaj pliaj hispanoj- povis libere sin esprimi. Kaj fakte, ili proponis, sugestis kaj opiniis pri multaj aferoj. Kompreneble ne pri la rajtoj de la katalunoj uzi sian lingvon, havi sian propran kulturon, proklami la rajton al sendependeco, ktp. Ĉion ĉi nur nun ili depostulas...

Ke vi rajtas opinii pri ĉio, ne gravas pri kio ajn kiel simpla civitano!. Ho jes! Pri tio vi ne devas dubi, ni ĉiam respektos vian individuan opinionon, sed se iu el vi kiel religia estro de regiona korporacio, enmiksiĝas publikigante en politikon, vi nepre devos ankaŭ akcepti la kritikon de tiuj, kiuj ne pensas kiel vi, t.e., la regulojn de demokratio kiujn vi preskaŭ neniam povas akcepti pro viaj dogmoj.

Certe, tiuj eventualaj replikoj, kiel ĉi tiu nia, ne tro plaĉos al vi, eble ĉar, almenaŭ dum la lasta jarcento la gloro kiun vi gajnis sub vidpunkto pridemokrata aŭ homama estis en tiu ĉi lando iom pli ol magra.

Politiko kaj religio. Religio kaj politiko, strang
miksaĵo kiu neniam donis bonan rezulton favoran al la popola
intereso. Vian nunan opinion, laŭŝajne progreseman, ni aplau
dus almenaŭ pro la kuraĝo de via sinteno, se temas pri socia
pastrecaj temoj, sed vi parolas pri politiko, vi opinia
pri naciismo, kaj viaj konsideroj, oni povas konstati, Sr
episkopo de Solsono, venas tro malfrue, sendube ekstertempaj
Eble, kiam vi esprimis vian opinion, vi pensis pri triamonda
landoj, kaj bedaŭrinde vi forĝesis ke Katalunio situas e
Eŭropo, ke ĝi, kun la ceteraj hispanaj popoloj, apartena
jam al la Eŭropa Merkato kaj aliaj Eŭropaj institucioj, kiu
projekto baldaŭ forbalai siajn landlimojn kaj aliajn mezepo
kajn barojn, kiujn vi malkovras kaj proklamas nun kiel gran
dajn atingojn. Bedaŭrinda forĝeso, ĉu ne?, ĉar efektive Kata
lunio situas en Eŭropo...aŭ ne! Bedaŭrinda forĝeso anka
pri la modernigo kaj nova strukturo de socio futura, kia
ni preskaŭ atingas jam la 21an jarcenton, io pri kio vi
verŝajne, ankoraŭ lernis nenion. ?

Bonvolu, sinjoro, ne vin senti ofendita, se, malgra
via moŝteco, ni, modestaj civitanoj, diras al vi kiel konkl
don pri viaj eraraj politikaj opinioj: "Ŝuisto, al viaj ŝuoj

La Redakcio.

Korespondi deziras

Geesperantistoj de Esperanta Klubo "Pli da Lumo", Gavet
Postal, 2. -SANTIAGO DE LAS VEGAS. 17200-Ciudad HABANA. Cuba
dez. kor. kun geesperantistoj de la tuta mondo.

19-jara japanino dez. kor. kun hispanoj pri muziko, turism
kaj sportoj. Adreso: Jumiko Tateishi; Fukuoka-ken, Dazaifu
si, Bafkōen, 2-19-13. JAPANIO.

Alĝeriano insistas serĉi hispanan korespondanton, ĉar izolita
esperantisto nepre bezonas tiun helpon. Adreso: Trari Bonalem
BP 29. 29500-GHRISS. W/Mascara. ALGERIO.

PRI REPLIKO AL LA NEKONSEKVENCA ESPERANTIGO DE HISPANLINGVAJ NOMOJ.

Ĉar mi legis kun granda intereso la artikolon de Bernard Golden "Principoj por la Esperantigo de hispanlingvaj Vortoj" kaj kvankam mi ne legis "Leksara Kolekto de ofte Uzataj Propraj Nomoj, de Rikardo Sulco, mi volas iomete defendi B. Golden, ne ĉar li ne kapablas, sed pro tio, ke mi opinias, ke li ofe-
ris al ni solvon kiun mi kredas ne tiel ĥaosa kiel la solvo de Ŝulco.

Ŝulco demandas, kion signifas tiu artikolo por la Espe-
rantista praktiko, kaj proponas ke oni kreu la vortojn kiam
oni bezonos ilin. Nek estas konvene nek racie tion fari senvi-
de. Kaj pro tio restas utila la artikolo de Golden. Normale,
nur hispanlingvanoj bezonos ĝin, nur hispanlingvanoj bezonos
uzi nomojn ankoraŭ ne esperantigitajn. Kiam mi volas paroli
pri "Axarquia", mi havas kelkajn eblecojn; pri almenaŭ tri
mi pensis: esperantigi laŭ la kastilia maniero prononci (tio
estus Aksarkio), laŭ la andaluza (Asarkio) aŭ etimologie
(Aŝarkio). Kaj oni ne povas simple diri, ke la plej trafa
vorto venkos, ĉar kiu el ili estas la plej trafa (al mi la
tri ŝajnas egalvaloraj)? Sed se oni havas tian verkaĵon (mi
ne kunsentas pri ĉio kun Golden, sed lia laboro estas merito-
plena), kies propono pri reguloj krei novajn vortojn devas
esti konsekvenca kun la vortoj jam ekzistantaj, ni hispanparol-
antoj povas konsulti ĝin. Tiel, la esperantigo estus multe
pli facila: oni elhispanigu tiel, kiel oni jam adaptis aliajn
vortojn.

Pri la utilo de tiaj verkoj ni havas klaran ekzemplon
en Hispanio. Kiel klasika filologo, ĉiam utilis al mi "La
transcripción castellana de los nombres propios griegos", de
M. Fernández Galiano. Ĉiuj seriozaj klasikaj filologoj sekvas
liajn normojn (kiuj priskribas la bonan, de ĉiuj akceptitan
uzon, enlasante ĉiam esceptojn kiuj jam enradikiĝis en la
lingvon). Se oni ne scias kiel transskribi nomon, li donos
al vi jam transskribitan kaj akceptitan nomon aŭ regulon, por
ke vi mem ĝin transskribu, tute konsekvence kun la hispana
lingvo.

Kiel dirite, tiaj laboroj estus nuraj gvidiloj; se
iu vorto jam fariĝis kutima, oni ne bezonas krei novan. Ekzemple,
Andaluzio ne estas ĝuste esperantigita (laŭ mia vidpunkto),
ĉar hispanlingve ne ekzistas fonemo "z"; multe pli logike estus
transkribi Andaluzio, kio alproksimiĝas pli al la prononcado
andaluza. Tamen, Andaluzio ja estas la vorto kiun ĉiu esperan-
tisto uzos (eĉ andaluzoj; nur memoru, ke la revuo de AEU nomi-
ĝas "Gazeto Andaluzia"), kaj oni ne bezonas krei novan vorton.

J. F. Martín del Pozo.

Administra angulo.

Kun la publikigo de tiu ĉi numero de nia "KAJEROJ", lasta de tiu ĉi jaro 1992 venas ankaŭ la devo de membroj de HALE kaj Abonantoj pagi la revuon. Ni petas al tiuj kiuj ankoraŭ ne tion faris pli prokrasti tiun devon. Dankon!

Lastaj monsendoj ricevitaj:

Montse Cobrafega (Francio) . . .	800 P
Andrelena Bois (Francio) . . .	800
M ^a PI MAYNAR (donaco) Tenf. . .	10.000
Eduardo Vivancos (Kanado) . . .	3.000
Fernando Costa (Portugalio) . .	1.600
E. Pérez Gimeno (Zaragoza) . . .	800
Pedro M ^a Sanz Sanz (Madrido) . .	800
Gek-doj Signoret (Francio) . . .	1.800
Fco. Vicente (Bejis)	5.000
Trinitat García (Sant Cugat) . .	1.000
SUMAS	25.600

Koran dankon al ĉiuj ili!

Gekamaradoj: Bonvolu noti la jarkotizojn de HALE kaj SA por la venonta jaro 1992:

Helpa jarkotizo de SAT	5.000-Ptoj
Plena jarkotizo de SAT	2.500- "
SAT-kotizo por emeritoj.	1.875- "
Familianoj, junuloj, senlaboruloj.	1.250- "
Abono, nur la revuo	1.875- "
"Sennacieca Revuo"	465- "
HALE-membroj (nur SAT-anoj) minimume	500- "
Jarabono "Kajeroj el la Sudo" "	800- "

Bonvolu sendi viajn pagojn al nia k-do: RAMON MANAU TORRES, C/ Montseny, 5. piso. E-08208-SABADELL (Barcelona) al la konto: Caixa de Pensions, Oficina 461, Lta. 171-29. SABADELL (Barcelona) Hispanio.

ASIMILADO KAJ TRADUKADO DE LA HISPANAJ TITOLOJ *DON* KAJ *DOÑA*

1. Enkonduko.

Dum la kolekto de donitaĵoj por mia studaĵo pri la esperantigo de hispanlingvaj vortoj kaj propraj nomoj, publikigita en *Serta Gratulatoria in honorem Juan Régulo*, mi samtempe faris notojn pri aliaj aspektoj de la kastilia kontribuo al la leksiko de Esperanto. Ĉar tiuj diversaj temoj ne havis lokon en la citita verko, mi planis pritrakti ilin en serio da apartaj artikoloj. Unu el la problemoj rilatas al asimilado, kiu ne ĉiam estas facila procedo, ĉar kelkaj vortoj kaj propraj nomoj, por tiel diri, rezistas al esperantigo. Evidentigas tion nekonsistenca lingvouzo en publikigitaj verkoj. Ekzemple, la titoloj *don* kaj *doña* havas plurajn variajn formojn en Esperanto-tekstoj. En la sekvaj sekcioj estos prezentitaj la gradoj de asimilado kaj proponoj por tradukado.

2. Registrado en vortaroj.

En la plena vortaro de Émile Boirac, publikigita en 1909-1910, troviĝas sur pĝ. 355 la neasimilitaj formoj *don* kaj la fonetike transkribita *donja*. Ili estas difinitaj kiel hispanaj titoloj de ĝentileco por sinjoroj, respektive sinjorinoj. Estas indiko, ke la fonto de la du vortoj estas la

hispana-Esperanta vortaro de Inglad kaj Villanueva.

En la vortaro de E. Tudel Flores de la jaro 1966, *don* estas tradukita per "mastro", "sinjoro", dum J. Paluzie-Borrell en sia vortaro publikigita en 1967, tradukas *don* per "sinjora moŝto". *Doña* mankas en ambaŭ vortaroj.

3. Traktado de "don" kaj "doña" en tradukitaj verkoj.

Fernando de Diego ne prova asimili aŭ traduki la titolojn en sia esperantigo de *Doña Bárbara* de Rómulo Gallegos kaj *La ingeniero hidalgo Don Quijote de la Mancha* de Cervantes.

- a) *Doña Bárbara*: Don José, Don Guillermo, Doña Bárbara, Doña Asunción.
- b) *Don Quijote*: sinjoro don Alvaro Tarfe, don Bernadino de Velasco, sinjorino doña Rodríguez, Doña Molinera.

En *Doña Bárbara* "don" kaj "doña" estas glositaj simple kiel "sinjoro" kaj "sinjorino"; male, en *Don Quijote* la tradukinto klarigas en noto sur pĝ. 43, ke "Don, Doña, estis iam nobelaj titoloj, sed iom post iom ili ĝeneraligis, kaj nuntempe ili signifas simple "sinjor(in)o."

Diference de Fernando de Diego, Ramón de Salas Bonal la tradukinto de *Sango kaj Sablo* de Vicente Blasco Ibáñez, asimilas individuajn nomojn de personoj sed la titoloj restas kiel **Don** kaj **Doña**: Don Jozefo, Don Johano, Doña Suno, Doña Demono. La nomo kun titolo povas aperi ankaŭ en fleksiita formo: "akompani Doñan Sunon". (Rimarku, ke J. Régulo Pérez ne aldonas la akuzativan finaĵon al **doña**: "la sinjorinon doña Inés", "sian filinon doña Elvira".) En sia glosa pri **don** kaj **doña**, Salas Bonal informas, ke ili estas hispanaj titoloj uzataj de la alta kaj meza sociaj klasoj kaj metataj antaŭ la nomo.

4. La titolo "donna".

En sia traduko de *La rabeno de Baharah* de Heinrich Heine, d-ro Zamenhof ne asimilis **don** kaj anstataŭ **doña** uzis "donna" antaŭ virinaj nomoj: Don Isaak Abarbanel, Donna Schnapper-Elle, "la donna aŭdas nin". Donna estas la itala ekvivalento de **doña**. Povas esti, ke Zamenhof simple prenis la titolojn same kiel ili estas en la originala germanlingva teksto de Heine.

"Donna" estas uzata ankaŭ de Luiso Mimó Espinalt en sia traduko de *Don Juan Tenorio* de José Zorrilla. La sekvaj citaĵoj montras ankaŭ akuzativigon.

- a) "kaj, don Juan', vi donnan Agnesa forgesu."

- b) "Kapsigne montrante don-on Juan'".

Sur pĝ. 15 estas jena glosa de "donna": "ina formo por la hispana honora titolo "don", kiun oni uzas nur antaŭ la antaŭnomo aŭ baptonomo, ne antaŭ la familinomo".

En sia recenzo de la tradukaĵo de Mimó, Ricard S. Güell proponas la formon "Donja" anstataŭ "donna" (Boletín, n-ro 255, 1983, pĝ. 21).

5. Kunmetitaj formoj.

Paŝo al asimilado de **don** estas ĝia uzo en kunmetita vorto kun esperantigita persona nomo. Ĝi povas komenciĝi per majusklo aŭ minusklo, kaj ĝi funkcias kiel nomo de legenda protagonisto (a) kaj romana heroo (b).

- a) Donĵuano (Wüster), Donĥuano (Piĉ), Donjuano (PIV), donĥuano (Régulo Pérez)
- b) Donkiŝoto (Wüster), Donkiĥoto (PIV), donkiĥoto (Régulo Pérez). Ĝis nun mi ne trovis ekzemplon de la uzo de **doña** en kunmetaĵo.

6. Traduko de don/doña per "sjoro/sjorino".

La korifeo de la Analiza Skolo, Rikardo Ŝulco (=Richard Schulz), rifuzas la asimiladon de **don** kaj **doña** kaj tradukas tiujn titolojn per "sjoro" kaj "sjorino", kiuj estas mallongigoj de "sinjoro" kaj

"sinjorino" respektive. Apostrofo regule anstataŭas la finan "o".

- a) *sjor'* *Kiĥoto*, *sjor'* *Bosko* (=Don Bosco); *sjor'* *Huano* (=Don Juan kaj ankaŭ I. Don Giovanni).
b) *Sjorin'* *Perfektino* (=Doña Perfecta).

Ŝulco diferencigas inter "sjor' Huano" kaj "sjor' Kiĥoto", kiuj estas protagonistoj de literaturaj verkoj, kaj "donjuano" signifanta delogiston kaj "donkiĥoto", aludante romantikan idealiston.

7. Konkludo.

Neniu el la ĉi-supraj manieroj asimili la etimojn *don* kaj *doña* estas kontentiga, kaj la bizaraj formoj "sjoro" kaj "sjorino", elcerbigitaj de Rikardo Ŝulco, havas neniun ŝancon enradikiĝi en Esperanto. Nur du solvoj estas praktike akcepteblaj.

- 1) *Don* kaj *doña* estas uzataj en la neasimilita etnolingva formo kune kun la originala aŭ la Esperanta nomo de la persono.
- 2) Ambaŭ titoloj estas tradukitaj per "sinjoro" kaj "sinjorino" en la kazo de ordinaraj homoj. Se estas necese reliefigi, ke temas pri titolo de altrangulo aŭ nobelo, oni povas uzi la titolon "moŝto": *sinjora moŝto*, *sinjorina moŝto*. Oni povas esprimi la koncepton pli koncize per "moŝto" kaj *moŝtulino* aŭ eble nur per la

adjektivo "moŝta" kun la senco "honorinda".

8. Konsultitaj verkoj.

Vicente BLASCO IBAÑEZ. *Sango kaj Sabio*. Elhispanigita de Ramón de Salas Bonal. Zaragoza:Argona Esperanto-Federacio, 1935.

Émile BOIRAC. *Plena vortaro Esperanto-Esperanta kaj Esperanto-franca*. Du partoj. Paris: Hachette; 1909-1910.

Miguel de CERVANTES. *La inĝenieria hidalgo Don Quijoto de la Mancha*. Elhispanigita de Fernando de Diego. Zaragoza: "Fundación de Esperanto"; 1977.

Rómulo GALLEGOS. *Doña Bárbara*. Elhispanigita de Fernando de Diego. Caracas:Venezuela Esperanto-Asocio; 1975.

Bernard GOLDEN. *Principoj por la esperantigo de hispanlingvaj vortoj kaj propraj nomoj*. Pĝ. 235-257 en: *Serta Gravvortoj la honorem Juan Régulo*. Vol. II: Esperantismo. La Laguna: Universidad de La Laguna; 1987.

Henri HEINE. *La Rabeno de Babilono*. Elgermanigita de L.L.Zamenhof. Dua Eldono. Paris: Esperantista Centra Librejo; 1929.

J. PALUZIE-BORRELL. *Diccionario Esperanto-Español y Español-Esperanto*. Editorial Ramón Sopena; Barcelona; 1967.

Karolo PIĜ. *La Ŝtonlila tombejo*; Saarbrücken: Artur E. Itz; 1981.

PLENA ILUSTRITA VORTARO (PIV). Paris. Sennacieca Asocio Tutmonda; 1970.

Juan RÉGULO PÉREZ. *Hispanidaj neologismoj en Esperanto*. Pĝ. 59-72 en "Esperantologio", vol. 1, n-ro 1, 1949.

Rikardo ŜULCO (=Richard Schulz) kaj Hermano BERMANO (=Hermann BEHRMANN). *Leksara kolekto de ofte uzataj propraj nomoj*. Paderborno: Esperanto-Centro; 1989. Vd. pĝ. 118.

Ernesto TUDELA FLORES. *Vocabulario Español-Esperanto*. Dua eldono. Valencia 1966.

Eugen WÜSTER. *Enciklopedio vortaro Esperanto-germana*. Dua parto. Leipzig: Ferdinand Hirt und Sohn; 1923.

José ZORRILLA. *Don Juan Tenorio*. Elhispanigita de Luiso Mimó Espinal. Ascoli Piceno: Eldono Gabrielli, 1981.

Bernard Golden.

Recenzo "Ek al leg"

Hektor Alos kaj Kiril Velkov, "EK AL LEG!
LEGOLIBRO POR PERFEKTIĜO EN ESPERANTO", Sofio,
Bulgara Esperanto-Asocio, 1991, 2 kajeroj, 9
+ 195 pĝ.

Jen nova krestomatio en Esperanto. Kion
novan ĝi alportas al niaj komencantoj
Kiajn novajn atutojn ĝi ofertas? Mi
risku jam respondi: "Ek al leg'! Ĝi
prezentas bonegan enhavon en aĉ-
aĉaj bindo kaj papero. Ne malofte, la
gontoj aĉetas librojn laŭ la ekste-
ra aspekto; tute ne laŭ la (nekona-
ta) enhavo. Tial, verko por komen-
cantoj estu kiel eble plej alloga
kaj sin-propona jam de la unu-
vido, male ĝi riskos malfacilan
disvendon. Eĉ pli negative impres-
as la abundaj preseraroj de "EK
AL LEG'!", ĉefe en la unua kajero.
Ĉu ŝulдите al hasteco, ĉu al sim-
pla neglekto? Mi ne scias.

Feliĉe, la tre trafa enhavo, la adekvata
elekto far la kompilintoj kompensas
la peneton legi tiun tuj disfalontan libron. La stranga orien-
eŭropa kutimo disigi unuopan verkon en du volumojn ĉi-kaze
havas klaran kialon: la unua "kajero" (kia insulto, ja libre-
to!) duone dika ol la dua, celas "provoki la esperantistojn
eklegi -precipe per tekstoj amuzaj, specimenoj el la litera-
turo klasika kaj moderna (kaj) informoj pri la Movado", dum
la dua "jam havas la taskon profundigi la sciojn pri la ori-
ginala Esperanta literaturo kaj tiel riĉigi la vortprovizon,
ankaŭ per neologismoj". Tio fakte signifas, ke la unua kajero
pli amuzos la verajn komencantojn, dum la dua ĉefe ĝojigos
beletremajn progresintojn. Ne hazarde, la komenca teksto
estas eltiraĵo el la romano de U. Matthias "Fajron sentas
mi interne", iel spegulanta la timojn kaj sentojn de esperan-
tistiĝonto. Mi perceptis tiun fragmenton kiel ŝlosilon de

la tuta "EK AL LEG".

La decido antologii ne nur "veran" beletron, sed inkludi ankaŭ interesajn KONTAKTO-artikolojn unua- (eventuale dua- kaj tria-) nivelajn montriĝas rekta trafo, same kiel la abundaj informoj pri la movado (ekz., LA ĈEFAJ ESPERANTAJ ORGANIZAJDOJ, I, p.9; LA DELEGITOJ DE UEA, I. p. 10). Jen konstanta trajto de ambaŭ kajeroj: oni legas ne nur en, sed ankaŭ pri Esperanto, nome, komencantoj poiome kaj nerimarkite eniĝas en la Esperantan kulturon. Se aparta Esperanto-kulturo estas fakto, tion tuj ni montru al niaj komencantoj, ĉu ne? La priaŭtoraj komentoj, mallongaj kaj oportunaj, taŭgas ofte por aludi priliteraturajn verkojn kaj revuojn, sendube cele al estontaj studemuloj de nia originala literaturo. (Parenteze "EK AL LEG'!" antologias nur originalojn, malkiel la bonega "BAZA LITERATURA KRESTOMATIO" de V.Benczik; do, iel ambaŭ verkoj komplementas unu la alian). Tial abundas aludoj al ESPERANTA ANTOLOGIO, TREZORO, PARNASA GVIDLIBRO, LITERATURA FOIRO k.m.a.. Perfekte! Fakte, iomete da literatura kritiko aperas ne nur en tiuj kvazaŭ-apartaj prikomentoj, sed foje ankaŭ en la antologieroj mem (ekz. P. Martinelli, Edmont Privat kiel poeto, II, p.15; G. Silfer, La Esperanto-literaturo: fenomeno unika, II, p. 130) Mi nur bedaŭras iom pli da tiaj specimenoj, kontraŭe al primovadaj informoj, svarmantaj tra ambaŭ kajeroj.

Traleĝinte nur la indekson, tuj konstatablas, ke ĉiuj gravaj Esperantaj aŭtoroj enestas la krestomation (entute, pli ol 70, se mi ne miskalkulis). Ne mirige, la fragmentoj ja bonas, ĉar ĉefe elektitaj surbaze de la vaste agnoskataj ESPERANTA ANTOLOGIO, TREZORO, kaj BAZA LITERATURA KRESTOMATIO. Tio ne signifas, ke "EK AL LEG'!" gurde papagas tiujn tri verkojn -mi jam menciis ĝiajn originalaĵojn- kaj ankaŭ ne malhelpas eltrovi novajn juvelojn (elstare: M.Fernández, "Returte", I, p. 85; G. Kamačo, "Kia la semo", II, p. 175).

Resume do, tre taŭga krestomatio por komencantoj, bona laŭ enhavo kaj prikomentoj, malbona laŭ ekstera aspekto.. sed sendube ege ĉipa!

Antonio Valén

BONVOLU RIDI... SED NE TRO!

Malbona teatroverkisto.-

Oni prezentas la premieron de nova teatroverkisto, sed la verko estas tiel malbona, ke kritikistoj kaj ceteraj invititoj malaperas unu post alia tiamaniere ke je la fino de lasta akto apena restas kelkaj dormantaj personoj en la teatro.

Furioza, la teatromastro ekkrias: -Kaj nu kion fari?-

La teatroverkisto per granda imagoklopodo respondas: -Tute facile, sinjoro, ni ripetu la prezentadon, sed ĉi-foje sur la formulo "kun fermitaj pordoj"!.

Rasismo.-

Amikino mia organizis feston. Inter amikoj kaj konatoj ŝi invitis ankaŭ judon, kiun ŝi tre ŝatis pro lia ŝercemo kaj simpatio. Ankaŭ estis invitita Karlo, junulo sufiĉe konata pro siaj antisemitismaj ideoj. En plena festo ĉiuj konstatis, kiel Karlo obstine serĉis la okazon por publikofendi la judon, kaj efektive, en konversacio oni parolis pri kutimoj de fremduloj, kaj Karlo kaptis la ŝancon kaj diris: -Mi tre ŝatas la turkojn, precipe pro tio, ke ili malamas porkojn kaj judojn-

Ĉies okuloj turniĝis al la judo, kiu tute trankvile respondis ridetante: -Feliĉe, sinjoro, vi kaj mi ne loĝas en Turkio-.

Bedaŭrinda eraro.-

Oficiro de la tutpotenca 6a Floto de Usono navigante sur akvoj de Mediteranea Maro perceptas lumeton, supozeble de ŝipeto proksima al la propra formacio, do telegrafe li avizas ĝin: -Sinjoro kapitano, deflankigu vin, venas potenca Floto de Usono!-

La surpriza respondo venas tuj: -Ne mi, sed vi devas deflankiĝi!-

Alarmite, ĉar per la respondo la oficiro konjektas pri homo nenormala, li konsultas la ŝipestron: -Sinjoro, ŝipeto antaŭ ni, kiu ne volas deflankiĝi!-

La ŝipestro, fiera kaj aroganta, insistas: -Forigu de antaŭ ni aŭni alfundigos vin. Vi estas ja antaŭ la potencega Floto de Usono!-

Denove la negativa respondo kaj la insista postulo: -Deflankigu ja vi!-

Fine la problemo trafas eĉ la admiralon, kiu persone admonas la necedulon ne plu rezisti aŭ oni pereigos lin kaj lian ŝipe-ton.

La konkreta respondo mirigas ĉiujn: -Ho, moŝta sinjoro, mi estas nur la gardisto de la lumturo!-

Ĉu vi bone komprenis?.

Ana diris al mi, ke vi diris al ŝi tiun sekreton, kiun mi diris al vi, kaj pri kiu mi diris, ke vi diru ĝin al neniu. -Ho, ŝi, la sentaŭgulino!- Kiam mi diris al ŝi la sekreton, mi diris al ŝi, ke vi diris al mi, ke mi al neniu diru ĝin; kaj mi diris al ŝi ankaŭ, ke ŝi ne diru al vi, ke mi diris ĝin al ŝi-.

-Bone, mi pardonos. Mi diros al ŝi, ke mi ne diris al vi, ke ŝi diris al mi, ke vi diris ĝin al ŝi; ĉu komprenite?. Dankon!-

En juĝejo.-

...kaj oni devas kondamni la kulpulon je dek jaroj, tri monatoj kaj unu tago da malliberejo, kaj pago de dek mil pesetoj, kaj...

La kondamnito: Ho jes! Aldonu, aldonu...ĉar vi ne devas pagit tion!-

Inter troemuloj.-

-Mi havas hejme mirindan pentraĵon.

-Kion ĝi reprezentas?-

-Vinberaron, tiel mirindan ke la birdoj haltas por piki la vinberojn-

-Mi havas pentraĵon pli rimarkindan. Sur ĝi estas pentrita hundo, tiel vere, ke la aŭtoritatuloj devigis min meti al ĝi buŝumon!-

Kolektis María Fernanda.

G. Neves: nova talento.

Ne por la unua fojo la lirikaj paĝoj de "KAJEROJ", ĉiam aper-
taj al niaj aŭtentaj poeziaj voĉoj, honoras sin diskonigant
la versojn de la juna portugala poeto Gonçalo NEVES.

Ci-okaze, krome, ni deziras esprimi al li nian ple-
ardan gratulon pro lia meritita, diversflanka kaj abunda laŭ-
ro-rikolto laŭlonge de ĉi jaro. Jen la plej signifaj mejlo-
ŝtonoj en lia vere rekorda literatura vojado dum 1991: premi-
Nova Talento plu du honoraj mencioj en la Belartaj Konkurso
de UEA; honora mencio, premio Amarilido por la plej bon-
prozaĵo, Natura Floro por la plej bona verko, Rozo, Viol-
kaj Eglanterio por la plej bonaj amtema, humanisma kaj liber-
tema poemoj, respektive, en la lastaj Internaciaj Flora
Ludoj kaj sukcesa partopreno en la Unua Lirika Festo de HE-
per tri poemoj, unu el kiuj, "FARSO", ni aperigas ĉi-sube:

farso...

liberaj ŝultroj dekolto sinka
stringo zona jupo kuspa
pingloj kalkanumaj
parado tanga magnete kapturna
trapavo salona kaĵola flustro koketa rido
kruckrura sidpozo streĉe koltorda

atutoj virinaj?

municio virsorĉa?

brave kaj rave!

bise kaj ree!

ĉiam pli sinke!

ĉiam pli stringe!

ĉiam pli kuspe!

ĉiam pli tange!

ĉiam pli krucas!

sed vi

jes, vi! (distron ne ŝajnigu!)

vi

kial?

kial vi sinkas-stringas-kuspas-tangas-krucas?

se platas ŝvelo brusta
se kolonas konturo lumba
se ebenas reliefo puga
se fadenas silueto krura

kial do, paŭso tabula?

elreviĝu!

la publiko volas farĉon
ne farson

do ne sinku

do ne stringu

do ne kuspu

do ne tangu

do ne krucu

alprenu sarion!

Fajna sondanto de la animprofundoj, magiisto pri la ri
ĵonglisto pri la lingvaj rimedoj, Neves ĉiupoeme inv
nin ĉeesti la imponan spektaklon de lia vero bildigita

-- versoj kurtaj sed koncepte densaj, senaj je sarkindaĵo
-eĉ je verboj!- sed raketaj je sugestioj, afekciaj, sento

naj. Neves prezentas ĉiun ve
kvazaŭ ekfoton; ĉiun poemon, kv
projekciadon de tiaj ekfotoj
ekranon en rapida sinsekvo,
ke la tuto perceptiĝas kiel mal
tinua serio da fortaj impresoj.

Pro ĉio ĉi la poezio
Gonçalo Neves konstituas v
novajon, revolucion novajon,
von da vento freŝa, vigliga
nuntempa, en la panoramo de
liriko, preĉioza, rancodora
vivmanka.

Pro ĉio ĉi ni krius al
gratulon, poeto!

Miguel Fernández

Gvidrezolucioj

DEKLARACIO

de la 64a SAT-Kongreso en Ottignies-L.L.N., Belgio, 27-7-al 3-8-1991.

La 64a SAT-Kongreso okazanta en Ottignies-Louvain la Neuve (apud Bruselo) kun 163 partoprenantoj el 15 landoj.

konsiderante, ke la lastaj jaroj en la mondo pasis sub la signo de la kresko de la nacia kaj etna memkonscioj kaj sekve de tio kreiĝis naciliberigaj movadoj:

vidante samtempe, ke la naciaj kaj etnaj memkonscioj, kunpuŝante kun hegemoniaj potencoj, ofte kripale transformiĝas je naciismo kies sekvo estas sangoverŝo;

konstatante, ke la imperiismajn atencojn kaj ekstremismon ofte akompanas ankaŭ la religia aŭ ideologia fanatikecoj, kiu servas kiel bazo kaj pravigo de ĉiuj perfortnaskaj konkeraj aŭ naciismaj agoj;

atente observas strebojn de ĉiuj popoloj al sendependeco kaj liberiĝo;

kondamnas ĉiujn imperiismojn kie ajn en la mondo ili montriĝas;

atentigas pri la danĝero de troa evoluo de la naciismo, kiu facile transformiĝas je ŝovinismo, kaj de ĉiaj dogmoj;

pro tio alvokas al plena toleremo kiel ĝi aperas nuntempe en la internaciaj rilatoj kiuj konverĝas al ĝenerala malarmigo kaj al limigo de armiloj tradiciaj, kerniaj kaj atomaj.

REZOLUCIO

de la 64a SAT-Kongreso en Ottignies-L.L.N., Belgio de 27,7 al 3-8-1991.

Konsiderinte la nuntempan staton de la organizado de kongresoj kaj aliaj aspektoj de la aktuala ekzisto de SAT, la 64a SAT-Kongreso en Ottignies Louvain la Neuve atentigas la SAT-membrojn kaj estontajn OKK-ojn pri jenaj punktoj:

1) SAT-membroj estu konsekvencaj ne nur en siaj paroloj, sed ankaŭ en la ĉiutaga konduto.

2) Organizantoj kaj partoprenantoj de la SAT-Kongresoj kaj aliaj aranĝoj klopodu inviti reprezentantojn de la lokaj laboristoj, sindikataj kaj aliaj progresemaj organizoj kaj kreu kun ili aliajn kontaktojn. La kongresanoj pli detale ekkonu la lokajn problemojn de la progresemaj movadoj kaj

de la entreprenoj, modelaj laŭ la socialaj, ekologiaj kaj ceteraj karakterizoj.

3) Ĉar la kongresojn de SAT ankaŭ partoprenas komencantoj, - la LEA-oj antaŭzorgu por ili dumkongresajn paroligaj rondojn.

4) Informcele la OKK-oj antaŭvidu kunvenon rilate al la klarigo pri SAT-movado por la esperantistoj, kiuj tio deziras.

5) Ĉar dum la kongresperiodoj al la plimulto el la partoprenantoj mankas nacilingvaj novaĵfontoj, necesas organizi ĉiutagajn resumojn de la ĉefaj aktualaĵoj de la mondo.

6) SAT instigu siajn membrojn laŭeble venigi infanojn al SAT-aranĝoj. Ni esprimas la admiron pri la sukcesa organizo de la infanaj kongresetoj fare de k-ino Tokarska dum la 63 kaj 64a SAT-kongresoj.

La movado en kaj ekster Iberio.

Renkontiĝo en Guardamar

Geesperantistoj el la sud-oriento de Hispanio renkontiĝis multnombre dum la unua dimanĉo de septembro en la urbo Guardamar del Segura (Alicante), kun la difinita celo ĝuadi la belan strandon kaj, sub la plaĉa ombro de densa pinaro, la agrablan etoson de esperantista kunrestado dum tuta tago.

Fariĝis jam kutimo de la esperantistoj de tiu ĉi regiono renkontiĝi ĉiujare en tiu ĉi ĉarma loko, ĝuste kiam finiĝas la libertempo kaj oni devas prepari la Esperanto-kursojn en la Grupoj. Aldone al la utila interŝanĝo de opinioj pri instruaj kaj propagandaj taskoj, oni devis komenti ĉiujare ankaŭ kelkajn aspektojn sufiĉe gravajn pri la planita okazigo de kongreseto de la valencia-murcia

esperantistaro en Callosa de Segura dum la venonta printempo.

Kiel kutime, la Renkontiĝo estis, krom utila, tre, tre agrabla kaj ripetinda.

Bernabeu.

1^a Esperantista Rendevuo en Moià

Kunorganizite de la loka grupo *La Tosca* kun KAE, HEFA kaj BEC, okazis la 29-an de septembro en Moià (Barcelono) la "1ª Esperantista Rendevuo", kiun partoprenis ĉirkaŭ 300 personoj, kelkaj el ili venintaj el malproksimaj hispanaj urboj.

Inaŭguris la Rendevuon s-anino Anna Mª Molera, filino de nia karme-

mora s-ano Ramón Molera i Pedrals, kune kun la urbestro s-ro Monrás.

José Mª Galofré, Prezidanto de KAE, salutis la ĉeestantaron kaj prezentis al la kunvenantoj fraŭlinon Montserrat Figueras, "Majoratino Sabadell", kiel prezentantino de la programo. Prelegis samideano Luis Serrano pri la temo "Esperanto tenata kvazaŭ profesio", kaj Salvador Aragay pri "Kiom da literoj ekzistas en Esperanto". Ambaŭ estis aplaŭditaj.

Poste intervenis s-ano Augusto Casquero por informadi pri la jam akceptita U.K. okazonta en Valencio en 1993-a, kaj pri kelkaj interesaj aspektoj de la projekto jam programitaj.

Ankaŭ s-ro Camprubí, aŭtoro de la teatra verketo "Zamenhof, doctor Esperanto" diris paroladeton. Fine, la urbestro de Moià, s-ro Monrás, per koncizaj vortoj reliefigis la personecon de la omaĝato Molera i Pedrals kaj lian dediĉon al Esperanto, kiun li laŭdis kaj alte taksis.

Oni donacis literaturan libron kaj KAE-broŝuron al 104 gekursanoj de EGB 11- ĝis 14-jaraj, kiuj sukcese respondis enketon pri Esperanto.

Tuj sekve, en apuda placo, okazis la solena inaŭguro de strato kun la nomo "Carrer Ramón Molera i Pedrals, impulsor de l' Esperanto i la cultura moianesa, 1922-1983", fare de vidvino Molera kaj la menciita urbestro, kiujn akompanis, krom la kunvenantoj nia UEA-estrarano Luis Hernández kaj lia edzino Mª Rafaela Urueña, kiu faris korsentan paroladeton memore al la omaĝato.

Post la ceremonio, oni vizitis la lokan tombejon por meti sur la tombon de nia bedaŭrata amiko R. Molera belan florkronon. Je la fino, la kunvenantoj translokiĝis al "Hospital Montvi de Baix", kie okazis komuna tagmanĝo en tute simpatia kaj frateca etoso.

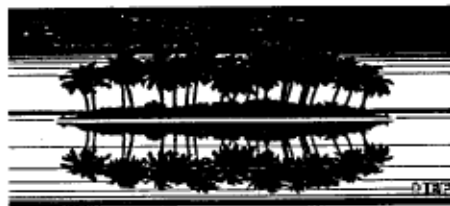
Oni jam demarŝas ĉe aŭtoritatuloj por okazigi venontjare la "2-an Esperantistan Rendevuon" en urbeto, kiun oportune oni anoncos.

Vizito al la "Biblioteko Molera" metis finan punkton al tiu ĉi "1-a Esperantista Rendevuo", interesa sub pluraj aspektoj.

Laŭ raporto de
V. Hernández Llusera.

Esperanto en Sant Feliu de Llobregat

La 27-an de septembro, en "Ateneu Santfeliuenc" s-ano Salvador Aragay sukcese paroladis pri la temo "Esperanto, hodiaŭ". La oratoron prezentis la vicprezidanto de la menciita Ateneo, Josep Miranda i Calvo, entuziasma aktivulo esperantista en tiu urbo.

Poetoj de Al-Andalus.

Abū Ishāq Ibrāim ibn SAHL al Isrāili, elstara poeto naskiĝinta en Seviljo en 1208. Muzulmano devenanta el la familia, li estis unu el la plej brilaj poetoj de sia epoko (duaj tajfoj).

Ibn Sahl sentis la poezion tiel profunde, ke malgraŭ lia rango kaj prestiĝo kiel granda poeto ĝoje akceptita en la plej luksaj salonoj, li ankaŭ majstris la muvaŝahon, la popularan poezion, versformon en lingvo ne oficiala ne rekte tebla en pompaj salonoj kaj palacoj. Li verkis divanonon speciale elstaris kiel poeto erotika kaj dum multaj jaroj estis je la servo de la guberniestroj de Menorko (2)

Ceŭto (3).

En miaj prelegoj kaj artikoloj, ofte insistis pri la karaktero absolute nedifinebla rilate la naciecon de ĉi tiuj poetoj, de ĉi tiu poezio. Ibn Sahl estis unu el la ekzemploj plej substrekinde pri tiu nedifinebleco: liaj gepatroj estis hispanoj judodevenaj, li naskiĝis en Hispanio, adoptis la muzulmanan religion, verŝajne en la araba, hebrea kaj romida lingvoj kiel adjektivon do asocii al lia poezio ĉu temas pri poezio araba, hebrea aŭ hispana? Car evidente ĉiu el tiuj elementoj estas ene de ĝi. La versformo ordinare uzita de Ibn Sahl estis la araba kasido, sed ni tuj diru, ke tiuj kasidoj, eĉ verkita en la araba, nenion similas al tiuj verkita en Bagdado aŭ Damasko tradicie inspirataj en la dezerto kaj en la vivado de beduenoj. Li verkis pri temoj erotika priamaj aŭ privirinaj, kiel en Oriento sed ankaŭ pri arbaroj aŭ pri riveroj...

Ho, rivero Gvadalkiviro, scene de tiom da poeziaj festoj! Jen, kiel ekzemplon pri fantazio kaj imagopovo, poemo de Ibn Sahl priskribanta batalon de ulmoj kontraŭ

Sternas sin sur verdaj bedoj
vico da fortikaj ulmoj
tute apud la rivero,
kiel densa lanco-ŝpruco
kun flirtantaj silkflagetoj
en irado al la lukto.

Vere, ŝajnas ja ne rara
ke ĉi vigla arbo-trupo
preta al batalo arda
kontraŭ la rivero-fluo
konsiderus ĝin ne plaĉa
kiel paca proksimulo.

Militema la rivero
vestis sin per maŝa kuto
ŝtalforĝita de la ventoj
kiam l' akvoj laŭ faltumoj
iriziĝas per mil heloj.

La river' forpelis l' ulmojn
foj-refoje per la ondoj,
per la ondoj kaj la fluo
kontraŭ ĉia ajn perforto,
sed l' arbar' per prem' kaj ruzo
venkis la rivero-volon
kiu plende, kun murmuroj
cedas al ulmar-ordonoj.

Konstateblas, ke temas pri poemo absolute neimagebla en Oriento dum tiu epoko. Vero estas, ke hispanoj, araboj kaj judoj pace kunvivadis dum jarcentoj en tiu Al-Andalus. La rezulto de tiu kunvivado sub lirika vidpunkto estis verŝajne simbiozo absolute nedifinebla...

Ibn SAHL mortis en 1251, kiam alfundiĝis la ŝipo per kiu li vojaĝis.

Antonio Marco Botella

(1)divano:(Lit.)kolekto da poemoj de islama aŭtoro (araba,persa,turka,k.a.)

(2)Menorko: La plej nordorienta insulo el la Baleara insularo.

(3)Ceŭto:nordafrika urbo sub regado hispana ekde la epoko de Filipo la II^a.

Instruaj rakontoj.

LA KULERO EL LIGNO.

Estis foje juna paro da geedzoj, kiu havis filon. Kune kun ili loĝis la maljuna patro la edzo.

Por la familio, la kompatinda avo estis pli ŝarĝo ol helpo; kaj oni mistraktis tiel, ke, dum ĉiuj uzis manĝilojn el meta la geedzoj liveris al la maljunulo nur lignajn manĝilojn.

Tagon, la edzo vidis, ke lia kvarjara filo sidas ĉe la pordo de la hejmo, luda per tranĉilo kaj peco da ligno. Tiam, la patro scivole demandis la etulon: -Kion vi faras? -Nu... lignan kuleron por kiam vi estos maljuna.

Liven Dek.

LA MANĜHORO.-

Estis foje multpova reĝo, kiu havis en sia kortego kelkajn kuracistojn. Ili ĉiuj pretendis ricevi la titolon "Kuracisto de Lia Moŝto", kaj, por fari ĝustan elekton, la reĝo decidis provi ilin per demando, ke ili havu okazon prezenti sian saĝon. Jen la demando proponita de la reĝo: "Kio horo plej konvenas por manĝi?".

La unua kuracisto estis ĉino tre alta, vestita per longa tuniko kun brodaĵoj el oro. Aŭdinte la demandon, li fermis la okulojn, kovris sian vizaĝon per la manoj, longe meditante eksuspiris kaj, fine, meze de ĉies streĉa atento, li diris:

-Tuj post ol la najtingalo kantas la trian fojon.-

La reĝo respondis, ke li ne povas pasigi sian vivon atendante la kanton de la najtingalo, kaj, ke tiu kuracisto povas resti al Ĉinio.

La dua kuracisto estis germano kun okulvitroj kaj grava barbo blanka. Li havis doktan aspekton kaj troviĝis akompanita de kelkaj helpantoj, kiuj kunportis dikajn volumojn, enciklopediojn.

pediojn, revuojn kaj valizojn plenajn de sciencaj instrumentoj. Kiam la reĝo ripetis sian demandon, la germano febre ekkonsultis siajn tabelojn, diskutis kun siaj helpantoj, flugrigardis la enciklopediojn kaj respondis:

-Laŭ la kalkuloj de la Sciencasocieto de Leipzig, kaj post konsidero de la klimato de la lando kie ni troviĝas du horoj, dekunu minutoj, dek kvar sekundoj kaj kvin dekonoj de sekundo antaŭ la dek dua horo-

La reĝo decidis, ke tio estas tre komplika kaj, dankinte la kuraciston, aldonis ke tiu povas reiri en sian landon.

La tria kuracisto, junulo tre simpatia kaj kun agrabla mieno, eniris ridetante al ĉiuj. Li estis bruna kaj malalta, kaj aspektis mediteranea. Kiam la reĝo faris al li la faman demandon, li restis trankvila kaj, sen pripensi eĉ momenton, diris: -Kiam via moŝto volu-.

La reĝo opiniis la problemon nesolvita, kaj dubis, ke la viro, malgraŭ sia simpatio, estas tre bona kuracisto.

Aperis, laste, ege humila olduleto, simple vestita, kiu respondis: -Sinjoro, la ĝusta manĝohoro estas, por riĉulo, kiam li sentas malsaton; kaj, por malriĉulo, kiam li havas ion por regali la stomakon-.

Tiam la reĝo decidis:

-Jen vere saĝa kuracisto. Mi nomumas lin "Kuracisto de la Reĝo".

Liven Dek.

Originala poezio.

Estas korpo:
parazito;
l' animo:
nur hezito;
kaj mi...
tutkonfuzito.

Liven Dek.

Sur la neeblaj
centraj paĝoj
de la infinita
libro de la vivo,
iu neprobabla
dio futura
trovos ink-makulon;
li ĉagreniĝos,
li ne toleros,
li ĝin forviŝos!!
Kaj el la libro de la vivo
malaperos for por ĉiam...
tuta la homa historio.

Kajeroj —
— *el la Sudo*

BULTENO DE HISPANA ASOCIO DE LABORISTOJ ESPERANTISTAJ (HALE)

REDAKCIO: Str. Av. Compromiso de Caspe, 26, 1º
50002 - Zaragoza (Hispanio)

Depósito legal: Z - 2398 - 88

Presejo: Aragonesa de Reproducciones Gráficas, S.A.